

Brug af kompost i praksis

Møllegårdens Planteskole på Fyn har afprøvet brugen af kompost i en produktion af bøg til færdighæk. Resultatet er vurderet et år efter tilførsel af komposten

✍ Julie Schou Christiansen og Richard de Visser, HortiAdvice, juch@hortiadvise.dk

📷 Julie Schou Christiansen

I foråret 2021 prøvede Møllegårdens Planteskole i Ringe at tilføre forskellige blandinger af kompost og sphagnum til jorden i en produktion af bøg, der skal blive til hækplanter med klump. Baggrunden, for at planteskolen ønsker at

tilføre et dyrkningsmedie i forbindelse med etablering, er, at en del af jorden sælges sammen med klumpplanterne, og at planteskolens jord er en svær lerjord, der er tung at arbejde med.

Kompostblandinger

Fire forskellige behandlinger med blandinger af kompost og sphagnum eller ren kompost/ren sphagnum blev tilført for at vurdere, hvilke der er bedst egnede. Dyrkningsmedierne blev placeret i bun-

Lars Strarup, Møllegårdens Planteskole, konstaterer ved opgravning af bøgeplanter, at rødderne har etableret sig fint i kompostblandingen, der blev tilført et år forinden.

den af en gravet rende før plantning af de små bøgeplanter. Efter plantning blev rødderne dækket med markjord. De fire behandlinger var:

- 100 procent kompost
- 2/3 kompost + 1/3 sphagnum
- 1/3 kompost + 2/3 sphagnum
- 100 procent sphagnum

Komposten kommer fra Klintholm I/S og er produceret ved milekompostering på baggrund af anbefalingen fra HortiAdvice.

Observation af rodvækst

Godt et år efter etablering - i juli 2022 - blev der foretaget nogle opgravninger for at vurdere, hvordan rødderne agerede i det tilsatte dyrkningsmedie. Det blev observeret, at rødderne vokser fint ind i dyrkningsmediet i bunden af renden. Det gjaldt for alle fire behandlinger. Ved prøveopgravningen af planter blev der også bemærket et hvidt mycelium i dyrkningsmediet omkring rødderne i de parceller, hvor der var tilført 2/3 kompost og 100 procent kompost. Tilsvarende blev ikke observeret i de parceller, hvor der var tilført 1/3 kompost eller 100 procent sphagnum. Der kunne ikke visuelt konstateres

Juli 2022: Rødder har etableret sig godt i denne blanding med 2/3 kompost. Det samme gjaldt i 1/3 kompost og 100 procent kompost.

tydelig forskel på planternes top i de fire behandlinger.

Ejeren af Møllegårdens Planteskole, Lars Strarup, fortæller, at han tror på kompost som et egnet dyrkningsmedie, og at kompost kan erstatte noget af den tunge lerjord i planteklumpen. Han valgte derfor også i foråret 2022 at etablere et hold bøg med 1/3 kompost + 2/3 sphagnum i planterenden.

Svampevækst

Ved dyrkning af det hvide mycelium blev der fundet svampene *Aspergillus* spp., *Mucor* spp. samt *Penicillium* spp.

Kompostanbefaling

- Komposten er produceret af Klintholm I/S på baggrund af den anbefaling, HortiAdvice har udarbejdet i projekt Soilcom.
- Anbefalingen stiller krav til temperatur, vending med videre.
- Læs artikel om anbefalingen i Gartner Tidende 6/2022.
- Anbefalingen kan rekvireres hos juch@hortiadvic.dk

Både *Aspergillus*, *Mucor* og *Penicillium* er svampe som almindeligvis findes i kompost allerede under komposteringsprocessen, og ingen af disse har negativ effekt på plantevæksten. De er til gengæld karakteriseret som afgørende for nedbrydningsprocessen i komposten og dermed for selve dannelsen af kompost. Specielt i modningsfasen af en kompost ses en forøgelse af svampemængden. I litteraturen findes studier, hvor *Aspergillus* og *Penicillium* udgør en væsentlig

Mycelium omkring rødderne kunne iagttages, hvor der var anvendt henholdsvis 2/3 kompost og 100 procent kompost.

del af det totale mikroliv, der findes i kompost.

I forhold til svampenes påvirkning af kulturplanterne findes der studier med solsikke, der viser, at nogle *Aspergillus*- og især *Penicillium*-arter kan fremme plantevækst og øge plantens eget forsvar. I blomkål er det også fundet, at metabolitter fra *Aspergillus niger* kan øge spiring og vækst. ■

Projektet SOILCOM er et Interreg projekt støttet af the North Sea Programme of the European Regional Development Fund of the European Union samt medfinansieret af Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribruget.

Promilleafgiftsfonden
for frugtavl og gartneribruget